

LIETUVOS
ARCHITEKTŲ
SĄJUNGOS
KAUNO SKYRIUS

Vilniaus g. 22, LT-44280 Kaunas, Lietuva
tel.: +370 (37) 422 248, faks.: +370 (37) 321 568, mob.: +370 (698) 00 672

Seimo Kultūros komiteto pirmininkui Ramūnui Karbauskui

(Originalas siunčiamas nebus)

KOPIJA

LR Kultūros ministrui Mindaugui Kvietkauskui

Kultūros paveldo departamento direktoriui Vidmantui Bezarui

Lietuvos architektų rūmams

Lietuvos architektų sąjungai

DĖL ZAPYŠKIO APLINKOS SUTVARKYMO PROJEKTO VERTINIMŲ VIEŠOJE ERDVĖJE

2019 lapkričio 18 d., Nr. 86, Kaunas

Pastaruoju metu viešojoje erdvėje kilusios karštos diskusijos dėl Zapyškio šv. Jono Krikštytojo bažnyčios aplinkos sutvarkymo ir infrastruktūros įrengimo projekto vykdymo kelia didelį Lietuvos architektų sąjungos Kauno skyriaus susirūpinimą dėl nepasvertų, neargumentuotų, ypač politikų ir valstybinių institucijų, pareiškimų. Skuboti, iš esmės emocijomis ar tendencingais nebaigtų statybų vaizdais socialiniuose tinkluose paremti vertinimai, kelia sumaištį visuomenėje.

Architektūra - ne vien tik vaizdas. Ji visada susieta su konkrečia funkcija, kultūrinėmis tradicijomis, bendruomenės poreikiais, laikmečio ypatumais. Objekto semantika, jo idėjinė prasmė, meniniai, funkciniai, estetiniai privalumai ar trūkumai galutinai atsiskleidžia tik įgyvendinus objektą ir pradėjus jį eksploatuoti. Visiškai natūralu, kad vienoje ir toje pačioje vietoje skirtingi architektai mato ir kuria skirtingas vizijas.

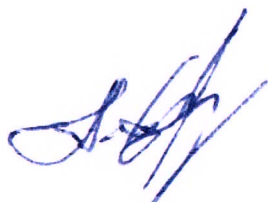
Zapyškio projektas neatsirado staiga. Dar prieš pradėdant vykdyti abu projektus, buvo žinoma, kad Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia jau nebebus romantiškai apleistas vienišas pastatas žalioje pievoje, bet taps veikiančiais maldos namais, aplink kuriuos bus sukurta erdvė kultūriniam jos gyvenimo scenarijui. Kauno architektai ir visuomenė pirmines Zapyškio bažnyčios aplinkos tvarkymo vizijas galėjo pamatyti ir įvertinti prieš penkerius metus - 2014 liepos mėnesį Raudondvario dvaro menų inkubatoriaus erdvėse veikusioje parodoje „Architektūra: Kaunas 2014“ ir šios parodos darbų kataloge, o bažnyčios projektas buvo ne kartą aptartas spaudoje.

Sutinkame su Architektūros rūmų l.e. pirmininko pareigas Luko Rekevičiaus nuomone, kad tokie paveldo tvarkybos darbai, kuriuose kalbama apie architektūrinius sprendinius turi būti viešiniai, ir kad tam reikėtų skirti pakankamai laiko. Pasisakome už tai, kad projekto kokybę turėtų vertinti specialistai, o ne politikai, valdininkai ar, juolab, socialinių tinklų varotojai. Architektų rūmai, kiek anksčiau – Lietuvos architektų sąjungos Kauno skyrius kartu su Kauno savivaldybe yra įkūrę architektūros ekspertų tarybas (Regioninė architektūros taryba, Kauno architektūros ir urbanistikos ekspertų taryba), kurios yra tinkamos priemonės architektūros projektų kokybei vertinti. Raštu suformuota ir spaudoje bei portaluose paskleista specialistų nuomonė būtų apsaugojusi nuo nepagrįstų, emocingų ir politiškai angažuočių vertinimų. Taip pat manome, kad vienas skaidriausių būdų išvengti nepageidaujamų pasekmių yra vieši, tinkamai organizuoti tokių sudėtingų objektų konkursai.

Kauno architektų bendruomenė taip pat reiškia susirūpinimą dėl atsakingų LR ministerijų pareiškimų retorikos, grasinančio tono „tikrinti“ ir „bausti“. Tokia retorika ne tik kad neskatina konstruktyvaus dialogo, visuomenės susikalbėjimo, bet ir grąžina į kūrybinę laisvę ribojančius ir cenzūruojamus laikus. Tikime, kad visapusiška pagarba kuriančiajam yra ne tik galima, bet ir privaloma tvirtovė, kurią turi atsakomybę ginti taip pat ir aukščiausios institucijos.

Pagarbiai,

Lietuvos architektų sąjungos Kauno skyriaus valdybos vardu

Asta Kiauniene